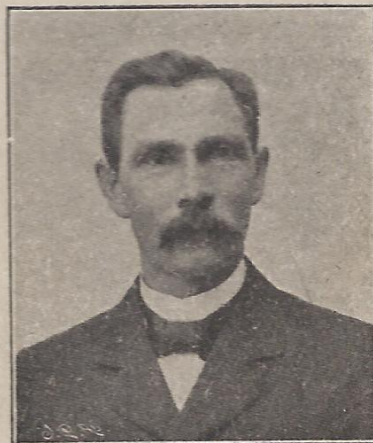
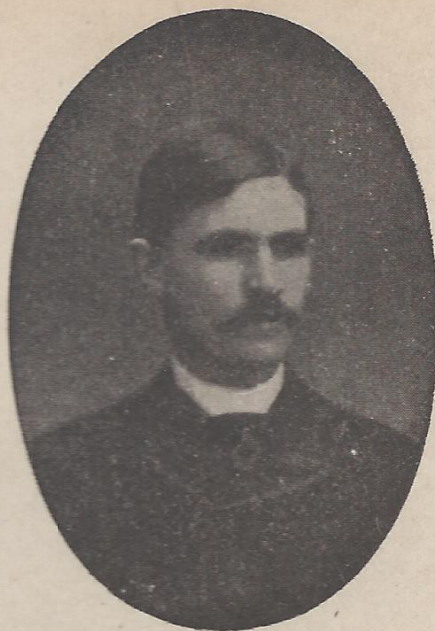

De Svenska
Martyrerna
i Kina
år 1900.

Jämte undkomna missionärers
räddning och flykt

af

E. J. och O. E. Ö.

KÖPING
J. A. LINDBLADS FÖRLAG.

Pris: Häft. 1: 25, inb. 1: 65.

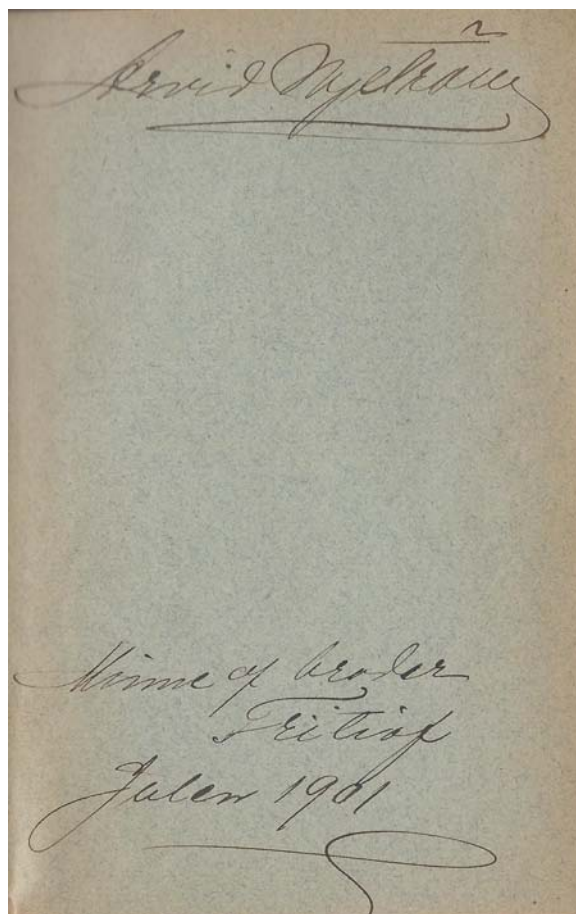
"De Svenska Martyrena i Kina år 1900",
tryckt 1901, J.A. Lindblads förlag, Köping

Boken handlar om Boxarupproret i Kina och innehåller minneteckningar över de missionärer som dödades. Till dem hörde Martin Nyström med familj.

På omslagets insida finns en anteckning från Fritiof Nyströms hand där det framgår att boken är en gåva till halvbrodern Arvid julen 1901.

Bröderna Martin och Fritiof var med respektive maka utsända som missionärer i Kina för Amerikanska Alliansmissionens (C. & M.A.) räkning.

Här följer de avsnitt som berör Martin och hans familjs öde samt Fritjofs egen berättelse om hur han och hans maka undkom massakern.

Minnesteckningar över Martin och Anna Nyström, sid. 41 – 48 och 52 - 53

Martin Fredrik Nyström föddes den 26 sept. 1872 i Björnlunda socken, Södermanlands län. Hans fader är nuvarande distriktföreståndaren C. F. Nyström i Västerås. Med anledning af moderns död erhöll gossen från det han var 4 år gammal sin vård utom föräldrahemmet, tills han vid 8 års ålder åter fick flytta tillbaka hem. Oaktadt Martin från sitt lifs början var föremål för föräldrarnas böner, började dock benägenheten för det onda så taga öfverhand, att han vid 10 års ålder var ett ämne till bekymmer för föräldrar och flere vänner. En strid utkämpades, skulle man kunna säga, mellan de onda och goda andemakterna om barnet. Lyckligt nog började den goda makten vinna den ena segern efter den andra, tills en öfvergång från död till lif ägde rum vid hans 15:de år. Härom säger

han själf: En afton, sedan min fader hade predikat i missionshuset i min födelsebygd, hörde jag mina föräldrar samtala om den glädje och frid de ägde, samt om huru Herren välsig-

MARTIN FREDRIK NYSTRÖM.

nade dem. Min fader frågade mig, om jag erfarit något sådant. Jag kunde just ingen-

ting svara härpå, men mitt hjärta blef rördt. Jag kände mig mycket olycklig och gick till hvila i tanke att snart få insomna, men det blef i stället gråt och bön, som hade till följd, att jag tillsammans med min far fick stiga upp vid midnattstiden och bedja samt sedermera tacka och lofva Gud, ty jag blef frälst genom tron på Jesus Kristus. »Den stund går aldrig ur min håg, då jag först min Jesus såg.» Jag fröjdades nu i min frälsnings Gud omkring ett halft år, men då pröfningar mötte, föll jag åter tillbaka i synden och var så borta från Herren ett år, men mycket fridlös. Understundom grät jag mycket öfver min belägenhet. Ibland ville jeg söka Herren, men tyckte mig ej kunna finna honom, tills jag en gång, då jag var ute på åkern och arbetade, kände, att jag åter kom i nöd öfver mina synder. Jag gick upp i en backe, grät, bad och fick nåd att tro, att Herren förlåtit mig. Från den tiden har jag vandrat med Herren och trots många växlingar har Herren varit med mig.

Då jag var på mitt 19:de år välsignade mig Gud på ett särskildt sätt — jag visste, att det fanns ett skönare och mera segrande lif för Guds folk, än det jag lefde, men huru man kunde ernå detsamma förstod jag ännu ej. En bok, Trons lif, af Meyer blef mig till stor välsignelse. Jag bad till Herren att fylla mig med sin

Andes fullhet, som han så gärna ville. Hvad jag då kände kan ej omtalas men erfaras. Min själ blef fylld af frid och fröjd, och jag fick nåd att segra öfver syndiga vanor, hvilka jag förut legat under för. Jag kände en så öfverväldigande fröjd fylla min själ, att jag måste bedja Herren hålla igen, om jag skulle kunna lefva. Jag har ju ej alltid sedan dess känt en så öfversvallande frid, men från den tiden har jag i tron fått nåd att lefva ett mera lyckligt och segrande lif.»

Hans fader säger: »Sedan Martin blef ömvänd vet jag ej något tillfälle; då han genom otillbörligt beteende mot mig förorsakat mig bekymmer. Han har istället visat mig en för mitt hjärta mycket hugnande aktning och tillgifvenhet, som äfven nu blandar sin ljufhet i den saknadens smärta jag stundom känner vid tanken på, att ej mer ett återseende på jorden är att vänta.»

I början af år 1893 deltog Martin N. i den bibelkurs, som af Franson hölls i Gefle, och blef han där antagen som missionskandidat för Kina.

I ett bref till sin far skref han vid denna tid:

»Som jag ej kan tro, att pappa har något emot, att jag går till Kina, så hjälp mig bedja Gud att fort kunna lära mig språket, få stor

visdom, mycken mildhet och ödmjukhet, att jag må hålla andra yppare än mig själf.

»Men styr ock Gud min väg till Kina. Han är nog nära äfven där. Hans nådesol skall där ock skina. Att ordets säde frukter bär.»

»Om ock min vän och Herre tänker: Du måste genom lågor gå. Han äfven därtill nåd mig skänker. Och själf han följer med också.»

»Må vi för Herren redo vara. Att möta honom när som helst. Och vid hans ankomst gladt svara: Se, här är jag, du har mig frälst.»

De tre år Nyström sedan vistades i Sverige använde han till förberedande studier och till att vittna om Herren. Hans verksamhetsfält under denna tid var särskildt Sjögestad med omkringliggande socknar i Östergötland.

Han verkade här till stor välsignelse, och Martin Nyströms minne lefver här hos många i en välsignad hågkomst.

I slutet af januari år 1896 lämnade han Sverige och gick i tjänst hos den amerikanska missionen »Christian and Missionary Alliance» ut som ett Herrens sändebud till Kina i sällskap med 14 andra svenskar tillhörande samma mission.

I slutet af april samma år anlände resenärerna till staden Kuei-hua-ch'eng i Norra Kina. Efter omkring ett halft års framgångsrika studier af Kinesiska språket i nämnda stad reste

Martin den öfver 14 dagars långa vägen till staden Ning-hsia-fu i provinsen Kan-suh. Här verkade han nu en tid tillsammans med sin broder Fritiof Nyström.

De sista åren arbetade han i staden Ping-lo i samma prov. tillsammans med sin hustru, med hvilken han ingick äktenskap våren 1898 vid årskonferensen i Kuei-hua-ch'eng. Efter två år kom han åter med sin hustru och deras lilla dotter Ruth ned till årskonferensen. Ej anade man då, att detta skulle vara det sista möte vi hade tillsammans på jorden och att man aldrig mer skulle få se dessa kära ansikten, förrän vi alla skola uppenbaras inför Kristi domstol. Efter hemkomsten från detta årsmöte måste Nyströms i början af aug. på grund af oroligheterna fly. Deras tanke var, att öfver Gobiöknen nå Urga. Man har sedan ej hört af dem och vet ej, huru de haft det på sin färd. Men utan tvifvel blef den färden för dem den sista på jorden, och de ha nu slutat sin vandring samt med sin död satt inseglet på det verk de utfört.

Nyströms ödmjuka och vinnande sätt samt ypperliga språksinne gjorde, att han lätt kunde närma sig folket och vinna förtroende.

Detta jämte hans helgade vandel och gudsfruktan gjorde honom till en förhoppningsfull arbetare i Herrens vingård.

Hans önskan och valspråk var: Gud skall

leda.» Så har och Herren ledt dig, du älskelige man, öfver gränsen från detta syndens och smärtornas land in i Guds paradys.

Fru Anna Nyström (f. Johansson). »Huru skall jag kunna vedergälla Herren alla hans välgärningar mot mig? Jag vill taga frälsningens kalk och åkalla Herrens namn. Jag vill betala Herren mina löften och det i hela hans folks

åsyn». Med dessa ord börjar vår kära hädangångna syster själf sin lefnadsteckning, hvilken hon nedskref de första åren hon var i Kina. Ej anade hon då, att det hörde till Herrens välgärningar mot henne, att hon skulle bli räknad till martyrernas skara, men måhända hon ej minst för den nåden skall tacka och lofva Lammet i evigheten.

I sin lefnadsteckning skrifver hon äfven bl. a. följande: Jag föddes den 2 juni 1870 i Öster Korsberga socken af Jönköpings län och hade den stora förmånen att uppfostras i ett kristligt hem. Mina föräldrars förböner och de intryck jag erhöll i hemmet äro nog till största delen orsaken, att jag blifvit en troende och nu är här, Herrrens namn till ära.

Vid 17 års ålder kom jag till Hvetlanda seminarium. Vid den tiden gick jag gärna med på möten för att höra Guds ord, men hade icke frid med Gud, eburu jag längtade därefter. Så förflöt en tid af inre strider, under hvilken jag liksom kände mig sliten emellan Gud och världen, tills jag en dag just under afhörandet af en predikan i missionshuset, fattade ett beslut att lämna mig helt åt Herren.

Vid samma tillfälle gick ljus upp för min själ, och jag kunde tacka Gud för frälsning. I min hemförsamling, där jag nu hade plats som lärarinna, fick Herren vinna många

för sitt rike, däribland äfven mina syskon. Jag glömmet aldrig, hvilken glädje det var i hemmet, när vi samlades där alla såsom troende och med hvilken tacksamhet min fader anförde orden: »Jag och mitt hus vilja tjäna Herren.» Att så göra har också allt sedan dess, pris ske Gud, varit vårt mål.

Mitt arbete var hufvudsakligen bland barnen. Jag erfor, att Gud välsignade mig där.»

Sedan Anna J. en tid genom sin gudfruktiga vandel och sin frimodiga bekännelse varit till välsignelse i hemmet, i skolan och föröfrigt på alla de platser hon besökte i hemlandet, så behagade det Herren att föra henne ut till hedningarna. Hösten 1892 under ett besök hos sin broder, som är skollärare i Jönköping, sammanträffade hon med missionär Franson, som just afslutat en bibelkurs därstädes, och blef det då beslutat, att hon skulle ingå till Kina, när Herren öppnade vägen. I Januari 1896 lämnade hon, jämte åtskilliga andra missionärer, hemlandet och ankom till Kuei-hua-ch'eng i norra Kina den 25 April s. å. Efter någon tids studerande af språket på nämnda plats, reste hon den omkring 75 sv. mil långa vägen till Ping-lo i prov. Kausuh; där hon verkade tillsammans med Klara Hall, tills hon på våren 1898 ingick äktenskap med Martin Nyström.

Genom sitt stilla allvar och sitt kristliga

väsen har Anna Nyström gjort ett outplånligt intryck på dem, med hvilka hon kom i beröring såväl i Kina som i Sverige. Hennes nit för kinesernas frälsning och hennes energiska arbete, skola säkert äfven efter hennes död bära frukt. Om hennes såväl som om hennes mans och barns sista stunder vet man, som förut är nämnt, ännu intet. Missionär Fridström talar dock i sitt bref (se längre fram) om en familj, som ett stycke haft sällskap med några flyende katolska präster, men hvilken sedan lämnats efter i öknen och aldrig nått målet. Denna familj tror han vara Nyströms.

Huru de än under denna tid haft det, öfververgifna, kringirrande i öknen, nödlidande plågade eller misshandlade, lidandet är nu slut, målet är vunnet. Hemma hos Herren njuta de nu evig ro och hvila. Vi se dem åter där.

Fritiof Nyström

har lämnat följande meddelande om det hufvudsakligaste vid sin och sin hustrus räddning och resa från Ning-hsia i provinsen Kan-suh:

FRITIOF NYSTRÖM med FRU.

I midten af juli månad uppmanade mandarinerna oss att ofördröjligen lämna platsen och fly till Uang-ie-fu, emedan boxarne anländt till staden. Som situationen var hotande, ansågo vi

det rådligast att bryta upp och resa. Efter mycken bön och öfverläggning blef det bestämdt, att bror Martin med familj samt min hustru skulle gå till den ofvannämnda staden, två dagsresor härifrån. Jag bestämde mig för att stanna tills vidare, och det syntes inom några få dagar, som om en förändring till vår förmån hade inträdt, i det mandarinen satte upp tvenne proklamationer vid stationen och stadsporten om vårt bevarande. Jag reste därför ofördröjligen till Uang-ie-fu för att träffa de mina och fann, att Martin och Anna voro beslutna att under alla omständigheter resa mot Urga och genom Sibirien hem till Sverige. För detta ändamål hade de redan köpt kameler. Min hustru var däremot besluten att gå med mig tillbaka. Nog hade det känts som det naturligaste, att vi alla gjort sällskap, men det var ej lätt för den ene att råda den andre, därför hade hvar och en att inför Gud själf bestämma sig och handla, hvilket verkligen var ganska svårt. Nog af, vi skildes åt under bön till Herren, att han i sin stora nåd måtte taga hand om oss och våra kära, som vi nu lämnade för att återse Herren allena vet när och hvar. De reste så i början af aug. månad utåt Mongoliet, och vi återvände till vår station i Ning-hsia, där vi stannade ännu nära en månad.

Ehuru boxarne bestämt vissa dagar, då de

skulle anfalla oss, kom det likväl ej till något utbrott, hvarför veta vi icke. Vid ett tillfälle lät dock Herren mig tydligen förstå, att det var hans vilja, det vi skulle lämna stationen, och i sista stund, då vi voro resfärdiga, erhöilo vi bref från missionär Hunter af C. I. M., Lan-cheo, (provinsens hufvudstad,) med uppmaning att ofördröjligen fly till Han-kaio. Brefvet sade oss, att de alla ämnade resa till nämnda plats.

Vår mandarin lånade oss af statens tullpenningar 200 teal att utan ränta återbetalas, när vi kommo tillbaka. Vi lämnade sålunda vår station och våra älskade kineser den 31 aug. Vi foro vid Lan-cheo och fingo där sällskap med en kinesisk officer, en släkting till vicekonungen. Denne man gjorde sitt bästa för att beskydda oss under färden. Af sina egna penningar lät han sy en soldattröja för vår kinesiske tjänare och uppsatte på vår kärra en krigsdepartementsflagga. Dock var det mer än en gång ganska kritiskt, isynnerhet mellan Lan-cheo och Si-an, där vi nästan hela tiden hade att sitta dolda inuti kärran med vår utklädda soldat framför oss.

En dag öfverrumplades vi af fyra beväpnade soldater, som kommo tillbaka ifrån kriget och hotade oss med dragna svärd för att få penningar. Vi kommo ur denna belägenhet genom att till dem betala omkring 10 teal. Den kine-

siska officeren var vid tillfället något i förväg för att bereda rum för oss på värdshuset.

I staden Ping-hang-fu sammanträffade vi med en troende äldre kineskvinnna, som, då hon fick höra om det rövareanfall vi varit utsatta för, gaf oss omkring 17 teal i st. f. de 10, vi förlorat.

På flere platser blefvo vi äfven mycket välvilligt bemötta af de kinesiska ämbetsmännen.

Vi ankommo till Si-an-fu omkring 19 dagar innan det kinesiska hofvet anlände dit. Fortsatte sedan vår resa och uppnådde Shanghai den 11 nov.

Näst Gud hafva vi den kinesiska officeren att tacka för att vi utan vidare svårigheter, trots farorna, kommo igenom med lifvet. »Af Herren är det skedt och är ett under för våra ögon.»

Missionär Friedström skrev med anledning av Boxarupproret en artikel, "Bland Mongolerna" som infördes i en tidning i Chicago. Han nämner i artikeln familjen Martin Nyström. Sid. 178 -179.

Folket sade, att missionärer, som hade kommit ifrån en plats kallad Harr Hollet voro i sällskap med denna karavan. Som jag väl kände till denna plats och visste, att där var en kinesisk stad nära intill, kallad Ping-low, där familjen Martin Nyström residerade, var jag glad öfver att han hade lyckats fly. Ytterligare försäkran om att familjen Nyström var med denna karavan, fick jag af en gammal mongol, hvilken hade träffat karavanen och sade, att en kineskvinnas med ett litet barn voro med samt att de redo en mulåsna. Detta träffade så väl in på familjen Nyström, som hade en mulåsna, då jag besökte Ping-low. Då jag kom längre fram emot Urga och frågade efter hvad folk som reste i den föregående karavanen, visste ingen om någon kvinna eller något barn, icke heller hade dessa kommit till Urga.

Om det var br. Nyström med familj, som reste denna väg, så är det stor fara för att han omkommit i öknen. Han kunde ej tala mongoliska, och hans följeslagare gingo mycket fort, och om han blef lämnad efter i en okänd öken utan ledsagare, skulle det vara ett under, om han kom igenom. Det bofasta folket i Mongoleit var vänligt mot utlänningarne, men där fanns också lösdrivare eller röfvare. Dock, utom faran att träffa ut för dåliga människor, står ens lif i faror af många olika slag, då man går genom dessa öknar.